

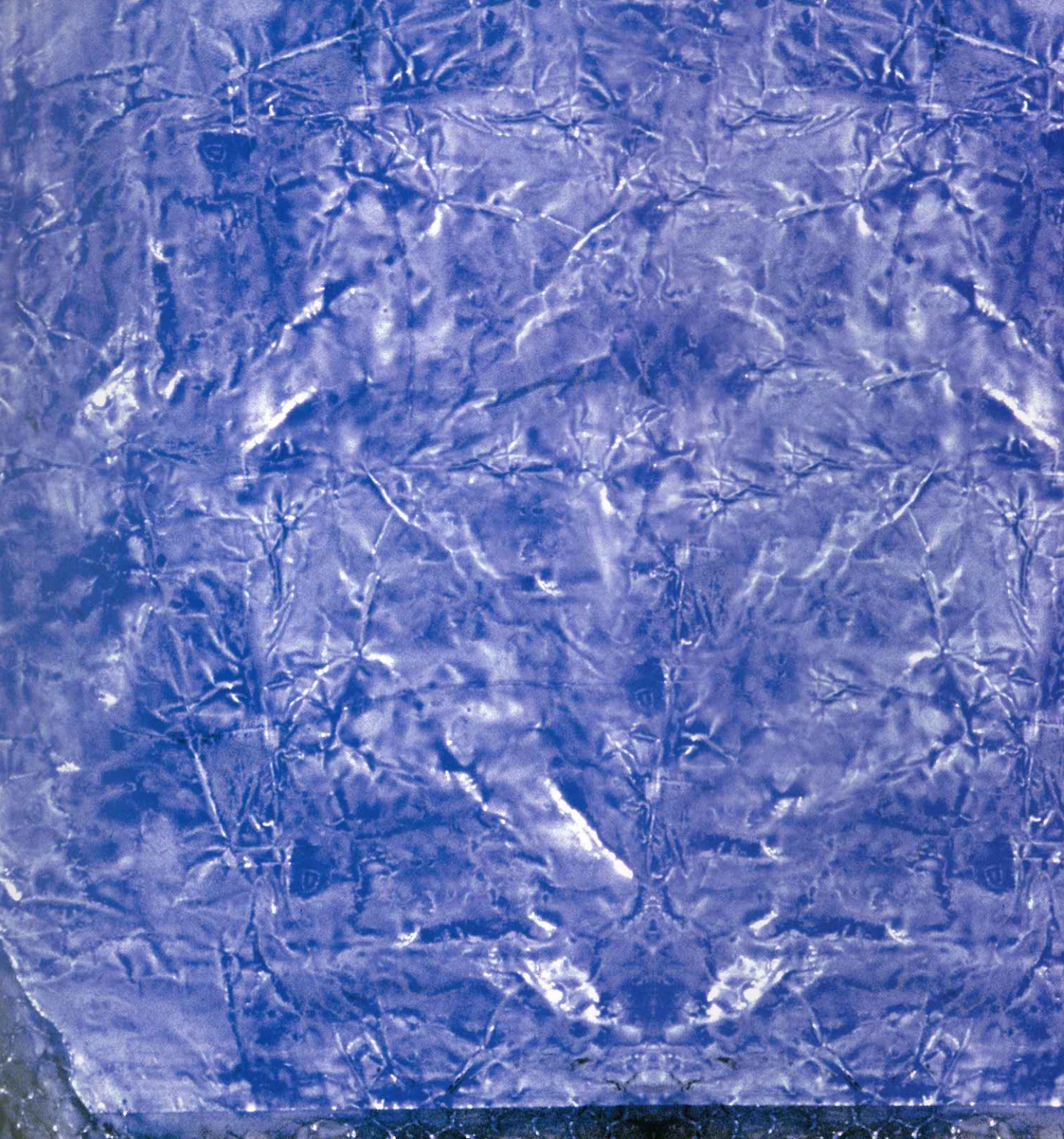
ERIETTA VORDONI

Erinna Popescu

ΚΥΝΗΓΟΙ ΟΥΡΑΝΩΝ

Επίσης
Μητρώο

ΚΥΝΗΤΟΙ ΟΥΡΑΝΩΝ

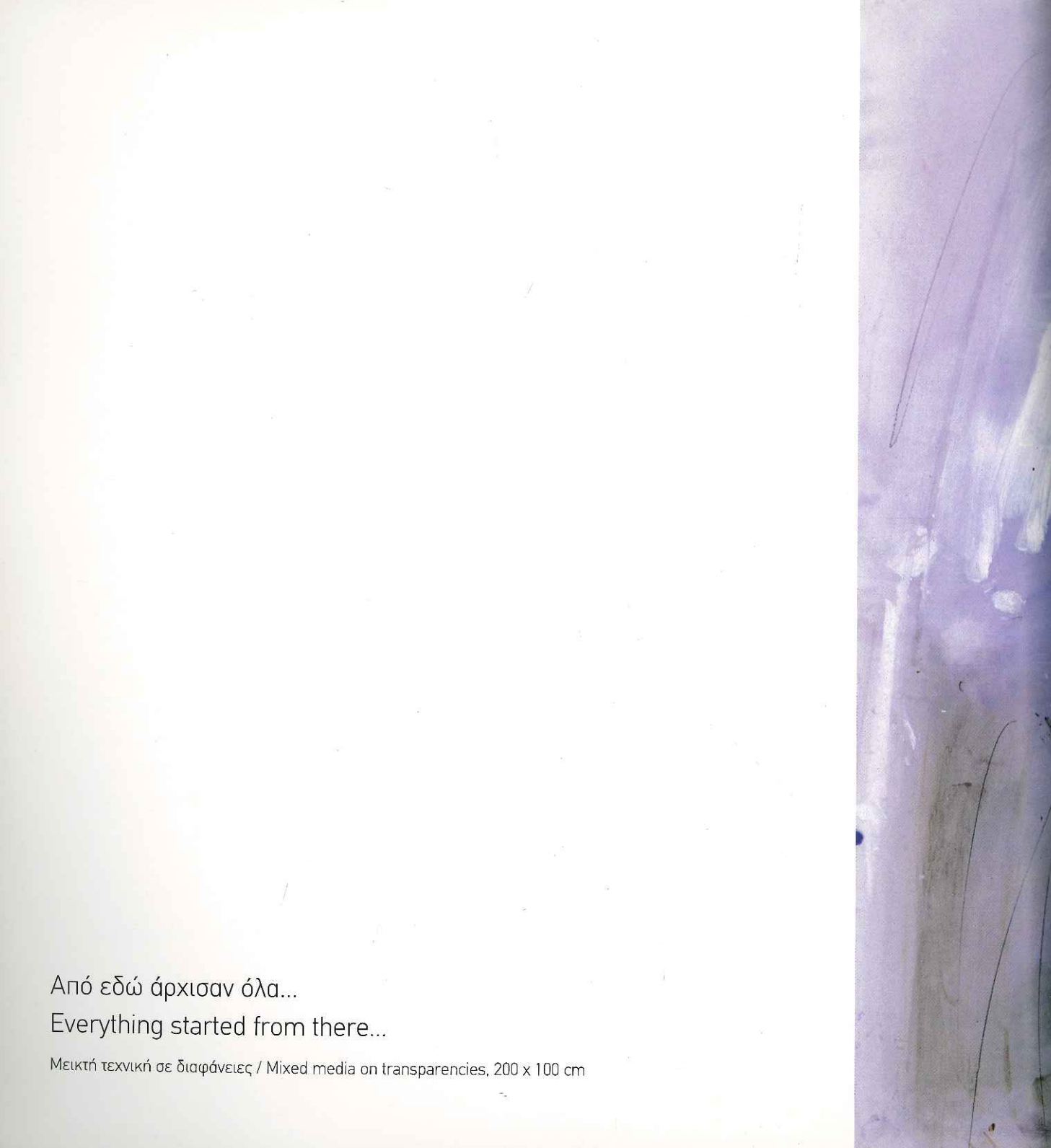

Erietta Vordoni's artistic work is widely known and recognised, both in Greece and overseas. From my point of view, however I might attempt to judge it, I may not be able to persuade you of its worth for two principal reasons: first, because I do not have an expert's knowledge, and second, because my long-standing friendship with the artist robs me of the element of objectivity. When, at the start of our municipal tenure, a proposal was made to place the sculpture "Sky Hunters" at the main entrance to Philothei, I must say that I was certain what the outcome would be. When the final model was presented to the municipal council, it was clearly sufficient to grant approval for placing the sculpture at that particular spot. A town's aesthetic renewal should be a living thing, part of its daily life, expressed in each corner and every square. The works of art that decorate Philothei are daily cause for reflection and introspection and set goals for cultural engagement. Finally, as part of our aesthetics, placing symbols at the main gateways of the municipality puts emphasis on the existence of the entranceway. "Sky Hunters" is a work with major symbolic value for it highlights the nature of Philothei.

Theofrastos Economidis

Το καλλιτεχνικό έργο της Εριέττας Βορδώνη είναι ευρέως γνωστό και αναγνωρισμένο όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό. Από τη δική μου σκοπιά όσο κι αν προσπαθήσω να το κρίνω δεν θα κατορθώσω να σας πείσω για την αξία του για δύο κυρίως λόγους: πρώτον διότι δεν διαθέτω τις γνώσεις του ειδικού και δεύτερον επειδή η μακρά φιλία που με συνδέει με την καλλιτέχνη, μου αποστερεί το στοιχείο της αντικειμενικότητας. Όταν στις αρχές της δημοτικής μας θητείας έγινε η πρόταση για την τοποθέτηση του γλυπτού «Κυνηγοί Ουρανών» στην κεντρική έξοδο της Φιλοθέης ήμουν σίγουρος για το τελικό αποτέλεσμα. Η παρουσίαση της μακέτας στο δημοτικό συμβούλιο στάθηκε αρκετή για να δοθεί η έγκριση να τοποθετηθεί η γλυπτική σύνθεση στο συγκεκριμένο σημείο. Η αισθητική αναβάθμιση μιας πόλης πρέπει να είναι ζωντανή, καθημερινή και να δηλώνεται σε κάθε γωνιά της, σε κάθε πλατεία. Τα έργα τέχνης που στολίζουν τη Φιλοθέη, μας υποβάλλουν καθημερινά σε αναδίπλωση και ενδοσκόπηση και συγχρόνως οριοθετούν την πολιτισμική μας εγρήγορση. Τέλος, στον τομέα της αισθητικής θα πρέπει να προστεθεί η κατασκευή συμβόλων στις κύριες πύλες του δήμου για να τονιστεί η ύπαρξή τους. Είναι ένα μικρό αλλά μεγάλης συμβολικής σημασίας έργο για την ανάδειξη της φυσιογνωμίας της Φιλοθέης.

Θεόφραστος Οικονομίδης

Από εδώ άρχισαν όλα...

Everything started from there...

Μεικτή τεχνική σε διαφάνειες / Mixed media on transparencies, 200 x 100 cm

← *[Signature]* 03.

A creator putting her personal stamp on a corner in the "Garden Town" of Philothei, where she grew up, is very fortunate. Erietta Vordoni, now a mature and successful visual artist, has created in "Sky Hunters" a contemporary sculpture installation which nests in the natural beauty of Philothei becomes an integral part of it. She adapts elements from nature and her personal experiences, giving form to trees, water, the ethereal flight of birds, the youthful vigour of the boy and the sweet expectations of the musing girl. "Sky Hunters" contains the vision of the founders of the settlement of Philothei, a charming utopia which we continue to experience to this day, and it is a double pleasure for the current Municipal authority and for us personally that this symbolic work has been completed in our tenure. We would like to extend our warm gratitude to all those who contributed to the realization of this work to the sponsors, to the technical staff and most particularly to Erietta Vordoni for her inspired creation.

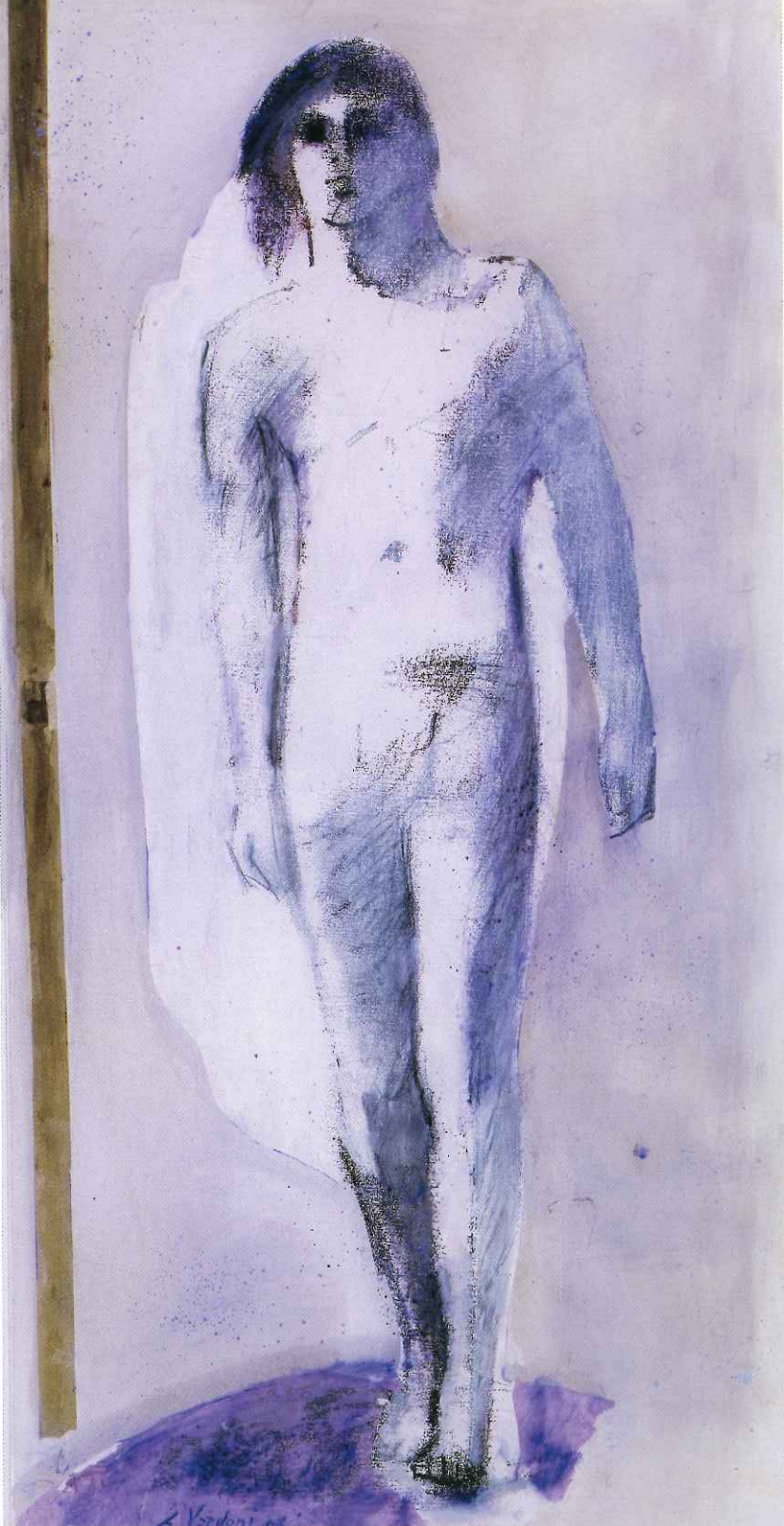
Katerina Petritsi-Murad
Vice President of the Municipal Council of Philothei
Chairman of the Cultural Committee
November 2006

Είναι ευτυχής συγκυρία για έναν δημιουργό να βάζει την προσωπική του σφραγίδα στο προάστιο που μεγάλωσε, σε μια γωνιά της Κηπούπολης Φιλοθέης. Η Εριέττα Βορδώνη ώριμη πια και καταξιωμένη εικαστική Καλλιτέχνης δημιουργεί με τους «Κυνηγούς Ουρανών» μια σύγχρονη γλυπτική εγκατάσταση που φωλιάζει και δένει με την φυσική ομορφιά της Φιλοθέης, προσαρμόζοντας στοιχεία της φύσης και προσωπικά βιώματα πλάθοντας δένδρα, νερά, με το αιθέριο πέταγμα των πουλιών, την νεανική ορμή του αγοριού και την γλυκιά αναμονή του κοριτσιού που ρεμβάζει. Οι «Κυνηγοί Ουρανών» εμπεριέχουν το όραμα των πρώτων ιδρυτών του οικισμού της Φιλοθέης, μια γοητευτική ουτοπία που τη ζούμε μέχρι τις ημέρες μας και είναι διπλή χαρά για την παρούσα Δημοτική αρχή και εμάς προσωπικά που αυτό το συμβολικό έργο ολοκληρώνεται επί των ημερών μας. Ευχαριστούμε θερμά όλους όσους συνέβαλλαν στην πραγματοποίησή του, χορηγούς, τεχνικούς και ιδιαίτερα την Εριέττα για τη δημιουργική δουλειά της.

Κατερίνα Πετρίτση-Μουράντ
Αντιπρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου Φιλοθέης
Πρόεδρος Πολιτιστικής Επιτροπής
Νοέμβριος 2006

To αγόρι / The boy

Μικτή τεχνική σε διαφάνειες / Mixed media on transparencies, 200 x 100 cm

Το κορίτσι / The girl

Μεικτή τεχνική σε καμβά / Mixed media on canvas, 160 x 140 cm

© Kozubiyi 2011

Ενός λεπτού σιωπή, στη Λεωφόρο Κηφισίας

If to the Infinite you want to stride
Just walk to the Finite to every side.
Goethe

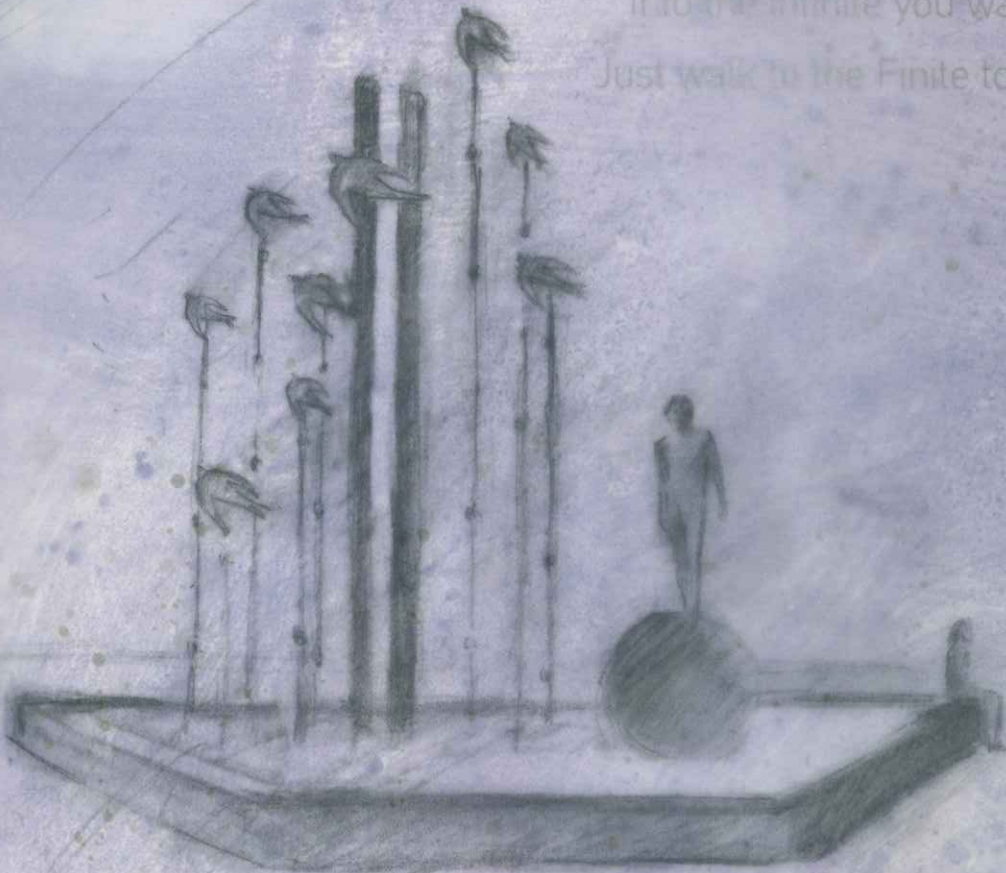
Στο κλασικό έργο του «Η Αίσθηση της Τάξης», ο E. H. Gombrich έγραφε το 1979: «θα πρέπει να υπάρχει κάποια σχέση, μεταξύ της ευκολίας στην κατασκευή και της ευκολίας στην αντίληψη, μια σχέση που ευθύνεται τόσο για τον επαναλαμβανόμενο ρυθμό των μοτίβων, όσο και για την ευχαρίστηση που μπορούμε να αντλήσουμε από πιο σύνθετες κατασκευές, από απεικονίσεις που δεν μοιάζουν βαρετά προφανείς, αλλά τις οποίες συνεχίζουμε να αντιλαμβανόμαστε σαν την εφαρμογή υποκείμενων νόμων. Αλλά γιατί θα έπρεπε αυτό να μας προξενεί ευχαρίστηση; Ποια θεωρία αντίληψης θα χρειαζόμασταν προκειμένου να καταστήσουμε τη συσχέτιση αυτή μεταξύ κατασκευής και αντίληψης αναγνώσιμη;

...Είναι επίσης προφανές ότι η ρήση του Άμλετ «η ετοιμότητα είναι το παν», θα πρέπει να αποτελεί απόφθεγμα ζωής: ο άνθρωπος συχνά συγκρίθηκε με ένα ομοιοστατικό όργανο που πασχίζει για ισορροπία με το περιβάλλον του».¹

Είδα για πρώτη φορά την πρόθεση της γλυπτής εγκατάστασης «Κυνηγοί Ουρανών» της Εριέττας Βορδώνη σε μορφή αποσπασματική, στο χυτήριο Γαβαλά, στο Μαρούσι. Κομματιασμένους στύλους

If to the Infinite you want to stride
Just walk to the Finite to every side

Goethe

Van der ...

Ενός λεπτού σιωπή, στη Λεωφόρο Κηφισίας

If to the Infinite you want to stride
Just walk to the Finite to every side.

Goethe

Στο κλασικό έργο του «Η Αίσθηση της Τάξης», ο E. H. Gombrich έγραφε το 1979: «θα πρέπει να υπάρχει κάποια σχέση, μεταξύ της ευκολίας στην κατασκευή και της ευκολίας στην αντίληψη, μια σχέση που καθόνεται τόσο για τον επαναλαμβανόμενο ρυθμό των μοτίβων, όσο και για την ευχαρίστηση που μπορούμε να αντλήσουμε από πιο σύνθετες κατασκευές, από απεικονίσεις που δεν μοιάζουν βαρετά προφανείς, αλλά τις οποίες συνεχίζουμε να αντιλαμβανόμαστε σαν την εφαρμογή υποκείμενων νόμων. Αλλά γιατί θα έπρεπε αυτό να μας προξενεί ευχαρίστηση; Ποια θεωρία αντίληψης θα χρειαζόμασταν προκειμένου να καταστήσουμε τη συσχέτιση αυτή μεταξύ κατασκευής και αντίληψης αναγνώσιμη».

... Είναι επίσης προφανές ότι η ρήση του Άμλετ «η ετοιμότητα είναι το παν», θα πρέπει να αποτελεί απόφθεγμα ζωής, αν και συχνά συγκρίθηκε με ένα ομοιοστατικό όργανο που πασχίζει για ισορροπία με το περιβάλλον του».

Είδα για πρώτη φορά την πρόθεση της γλυπτής εγκατάστασης «Κυνηγοί Ουρανών» της Εριέττας Βαρδώνη σε μορφή αποσπασματική, στο χυτήριο Γαβαλά, στο Μαρούσι. Κομματιασμένους στύλους

If to the Infinite you want to stride
Just walk to the Finite to every side

Goethe

από λευκό μέταλλο, διακοπτόμενους από τις υπερμεγέθεις μπίλιες ενός αόρατου αριθμητάριου σε ουράνιο μπλε. Στιβαρές κορυφογραμμές εκτεινόμενες κάθετα, αποκωδικοποιώντας μια προϊστορία δενδρολατρείας. Προπλάσματα χελιδονιών σε χαρτόκουτα, σε αναμονή ελεύθερων πτήσεων προς Ανατολάς, θραύσματα μιας άλλης Τοιχογραφίας της Άνοιξης. Την απαλή, με σίγουρο χέρι πλασμένη παρειά μιας νεαρής κόρης, καθισμένης στην πεζούλα του μεσημεριού. Τους κυματιστούς θυσάνους ενός άγουρου ισορροπιστή, ενός αναποφάσιστου κυνηγού ουρανών σε τροχιά ελλειπτική γύρω από τον ίδιο του τον άξονα.

Φυλλομέτρηση στη συνέχεια τα προσχέδια, τα πρώτα εντελώς ελεύθερα, τα επόμενα υπό κλίμακα. Σημειωμένα ελάσματα λαμαρίνας, ρινίσματα αλουμινίου. Αλλεπάλληλα στρώματα ύλης καμωμένης από διαφάνειες, ελαφρά θροΐσματα χαρτιού, να γλιστρούν σε μεταλλικές επιφάνειες. Τα υπόλοιπα, φτιαγμένα από σύννεφα και νερό.

Αρκετές εβδομάδες μετά, με τις φράσεις του Gombrich στη σκέψη, με την ιδέα του ανθρώπου ως ομοιοστατικού οργάνου που πασχίζει για ισορροπία με το περιβάλλον του, κουβεντιάζω με τη Βορδώνη για το γλυπτό της και για το «ωραιότερο μέρος» του κόσμου, τη Φιλοθέη της παιδικής ηλικίας όπου τα Σαββατοκύριακα αγόρια και κορίτσια από διαφορετικά σχολεία αρρένων και θηλέων, έπαιζαν μαζί κλέφτες και αστυνόμους στην πλατεία του Δημαρχείου. Για τις μνήμες του πέτρινου πατρικού σπιτιού με την ξύλινη σκάλα, το περιβόλι με τα γέρικα δένδρα. Σε μια συκιά, δεμένη η κούνια, που έφτανε τότε με μαθηματική ακρίβεια σχεδόν ως τον ουρανό. Και ξανά. Και σχεδόν. Μέχρι το τρίξιμο των σχοινιών να γίνει τετέρισμα, θροΐσμα, άκρα σιωπή...

Τη ρωτώ για τη σχέση Ζωγραφικής-Γλυπτικής στη δουλειά της, για τις ισορροπίες που αναπτύσσονται. Υπάρχει απόλυτη σχέση, μου απαντά: «δουλεύω με φόρμες, με κενά, με ματιέρες. Και εάν νιώσω ότι μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή της ζωγραφικής διαδικασίας έχει περαιωθεί, είναι σχεδόν ανακουφιστικό να επιστρέφω στη γλυπτική. Απολαμβάνω το πέρασμα σε άλλη διάσταση, την οργανική, λυτρωτική σχέση του σώματος με τα υλικά».

Αλλά η σύνθετη αυτή σχέση με τα υλικά, είναι παρούσα και στη ζωγραφική της. Ρωτώντας την ξανά, εισπράττω την απάντηση: «Αγαπώ πάρα πολύ το πάντρεμα των διαφορετικών υλικών. Κάθε ένα έχει και μια δική του γλώσσα. Το μέταλλο είναι σκληρό υλικό, λειτουργεί συχνά και σαν καθρέφτης. Η σχέση του πάλι με το χαρτί, δημιουργεί μια διαφορετική κατάσταση. Παρατηρώντας τις σχέσεις

μεταξύ υλικών, δεν μπορώ να μην αναλογιστώ ότι και η ίδια μας η ζωή είναι ένα πάντρεμα συχνά αντιφατικών στοιχείων που τελικά κατορθώνουν να εκφράσουν την πραγματικότητα. Και ασφαλώς, όταν ολοκληρώνεται η ζωγραφική διαδικασία, από τη στιγμή δηλαδή που έχω φτιάξει τη γλώσσα, τα υλικά εξατμίζονται, παύουν να ισχύουν, κι ο αναγνώστης του έργου καλείται να δει μια ολότητα».

Στη συνέχεια της συνομιλίας μας, κυριαρχεί το ζήτημα του χώρου. Στη ζωγραφική της Βορδώνη, ο προσδιοριζόμενος χώρος και οι φιγούρες που κατοικούν εντός του, δεν αποτελούν πάντοτε ξεκάθαρες αυτοτέλειες: οι φιγούρες συχνά αναδύονται μέσα από τη σύνθεση, τη στιγμή που απλώς δεν τις περιμένεις. Στην ερώτηση για το εάν ξεκινά από το χώρο ή από τον άνθρωπο, εισπράττω την αναμενόμενη απάντηση: «Σαφώς από το χώρο. Πλάθω έναν χώρο, όπου δεν υπάρχει καν καμβάς. Με ενδιαφέρει η διαφάνεια του πλεξιγκλάς, η σχέση του με τη ζεστασιά του βελουδίνου υφάσματος, το θρόισμα του χαρτιού, η σκληρότητα του μετάλλου. Παντρεύοντας υλικά που το καθένα έχει το δικό του λόγο ύπαρξης και τη δική του ροή, δημιουργείται ένας κόσμος μέσα στον οποίο αυτά όλα συγκλίνουν. Όπου συχνά το ένα υλικό γλιστρά απαλά και αγκαλιάζει το άλλο και άλλοτε αντιπαράθθενται. Δημιουργούν έτσι έναν χώρο, έναν άλλο καμβά όπου συχνά οι φιγούρες αναδύονται εκ των έσω και αποφασίζουν οι ίδιες το πού θα προκύψουν. Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, ζητούμενο και στη Γλυπτική, είναι να φτιαχτεί ο χώρος επίσης σαν σύνολο».

Βασικό μέλημα της Βορδώνη στους «Κυνηγούς Ουρανών», ήταν να πραγματοποιήσει ένα έργο που να χαρακτηρίζει τη Φιλοθέη. Τη Φιλοθέη ως φωλιά φτιαγμένη από μυστικούς κήπους, τη Φιλοθέη ως πέρασμα κομβικό από το προάστιο στην πόλη και το αντίστροφο. Κι ένα έργο, που όταν το βλέπεις να είναι ταυτόχρονα πολύ κοντά και πολύ μακριά από το βλέμμα, να έχει μια φαινομενικά μικρή κλίμακα που προσθετικά να γίνεται μεγάλη. Τα 7,5 μέτρα του συνόλου του φαίνονται καθαρά και από τη λεωφόρο, διαβάζονται με ταχύτητα από τους περαστικούς οδηγούς, ψηλαφίζονται εξίσου καλά από κοντινή απόσταση.

Με τη σκέψη στους ανθρώπους της πόλης, να βγαίνουν από το προάστιο, να κινούνται στη μεγάλη λεωφόρο, αναγκαίες σημειώσεις υπήρξαν η σήμανση της κατεύθυνσης, η εμπλοκή στην κίνηση, η επιλογή διαφυγής στο πράσινο. Από τις πρώτες σημειώσεις και η ανάγκη του νερού, η επιθυμία να καθρεφτίζεται το υγρό στοιχείο, να οργανώνει την ενέργεια, να προσδιορίζει την κίνηση, να επιτρέπει τη ρευστότητα.

Σημαντικό και το ζήτημα της επανάληψης, αυτής της κατευναστικής «αίσθησης της τάξης» του Gombrich, που συχνά ευθύνεται για τον επαναλαμβανόμενο ρυθμό των μοτίβων: στην επανάληψη του κάθετου στοιχείου, υπάρχει ίσως και μια διάθεση έμμεσης σύνδεσης με τη γλυπτή σύνθεση του Ζογγολόπουλου, που σηματοδοτεί την είσοδο του Ψυχικού... Η Βορδώνη μου το επιβεβαιώνει, μου επισημαίνει το μπλε λουλακί χρώμα που κατά τόπους διακόπτει τους κάθετους άξονες, ως μεταφορική μετάβαση νερού στο χώρο και σκαλοπάτι για τον ουρανό, κι η κουβέντα μας πετά στα χελιδόνια της σύνθεσης.

«Αμέσως μου ήρθαν στο μυαλό τα χελιδόνια, μου εξηγεί: οι οδηγοί που αφήνουν πίσω τους το προάστιο, περνούν πολλή ώρα εγκλωβισμένοι στο φανάρι, κι ήταν επόμενο το γλυπτό να επιζητεί τον παλμό, την ενέργεια». Έτσι εμφανίστηκαν τα χελιδόνια, που υπόσχονται ένα ελεύθερο πέταγμα, μια άνευ όρων μετανάστευση στην ελευθερία. Το υλικό που επιλέχθηκε για αυτά, όπως και για τις ανθρώπινες φιγούρες, το αλουμίνιο, εμπεριέχει λάμψη και ελαφρότητα που για τη Βορδώνη ταυτίζεται με το αισιόδοξο.

Από τη στιγμή που οριοθετήθηκε το προάστιο, προέκυψε και η ανάγκη ένταξης στη σύνθεση του στοιχείου του δένδρου. Τοποθετήθηκε έτσι ένας κορμός από μπρούτζο, υλικό γήινο, ζεστό, βιωμένο, ένα κυλινδρικό γλυπτό στο χρώμα της σκουριάς που αναπαριστά το αιωνόβιο δένδρο που εξακολουθεί να ανθοφορεί και από όπου αναβλύζει νερό. Η επιφάνειά του φέρει γραμμές, εγκοπές, -«πολλοί είναι οι περαστικοί που καθίζουν επάνω του περνώντας το για ξύλο», μου εξηγεί η Βορδώνη.

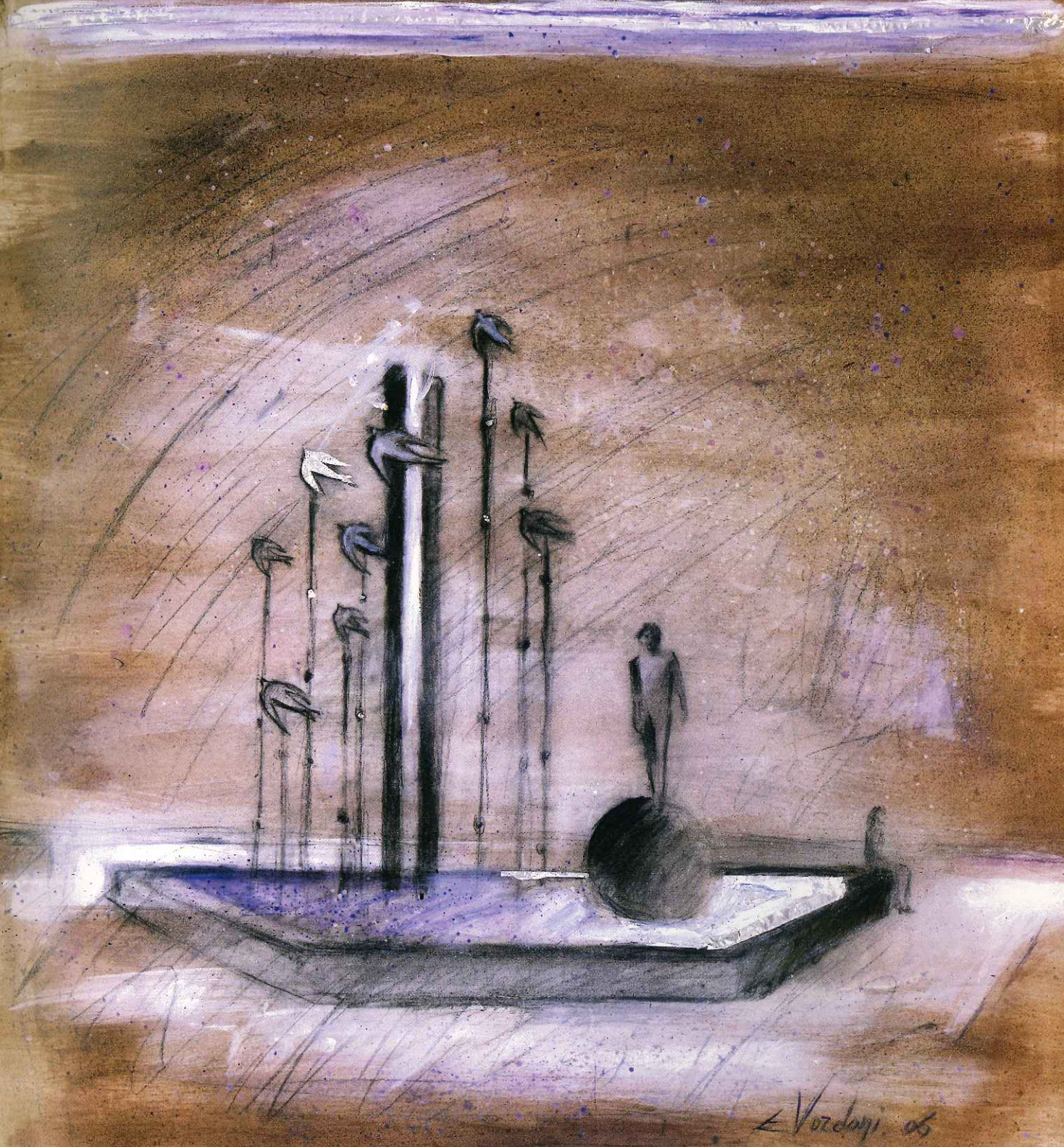
Κι ύστερα μπήκαν στο έργο τα παιδιά. Είναι ένα σημείο όπου συγκλίνουν οι έξοδοι των σχολείων, τόπος συρροής, μεσημεριανών συνευρέσεων. Από εκεί προκύπτει η ιδέα του νέου ανθρώπου που ισορροπεί εύθραυστα σε μια μπάλα που συμβολίζει τη μοίρα, το πεπρωμένο. Μια μπάλα σε λαμπερό λουλακί που εξισώνεται με το νέο όπως και το νερό. Ο νεαρός Κυνηγός Ουρανών, ανεβασμένος επάνω της, κυνηγά τους στόχους του, εξερευνά την αμφίβολη ποιητική της Λεωφόρου, εύχαρις για τη δυνατότητα, κατηφής για την προοπτική της ευθύνης. Οι αποφάσεις ανήκουν στον ίδιο. Το κορίτσι που κάθετα στο πεζούλι, η περαστική με τη θετική γυναικεία ενέργεια που μπαίνει μέσα στο έργο, σπάει κατά έναν τρόπο την απομόνωσή του, επικοινωνεί την παρουσία του στους θεατές: το πεζούλι που καταλαμβάνει, είναι εξάλλου το μόνο μέρος πάνω στο οποίο μπορεί κι ο περαστικός να καθήσει, να κωνευτεί μέσα στο έργο.

Επιχειρώ να φανταστώ το έργο της Βορδώνη στο πέρασμα του χρόνου. Ρωτώ την ίδια για το πώς το φαντάζεται να λειτουργεί στη διάρκειά του. «Θα ήθελα κυρίως να λειτουργεί φιλικά», μου απαντά. «Να βλέπω περαστικούς να σταματούν και να κάθονται, να συνομιλούν με το καθισμένο κορίτσι, να αναζητούν ένα σπάσιμο της ζέστης το καλοκαίρι, να ζήσουν μαζί του. Φεύγοντας θυμάμαι δυο στίχους του Γκαίτε: «Εάν θέλεις να καλπάσεις προς το ατελεύτητο, τότε διέσχισε το εντός ορίων προς κάθε πλευρά του...». Και απομακρύνομαι, αφήνοντας πίσω μου τους «Κυνηγούς Ουρανών» της Εριέττας Βορδώνη, να εξερευνούν τα όρια, να καλπάζουν ευφρόσυνα προς το ατελεύτητο.

Ίρις Κρητικού
Νοέμβριος 2006

Προσχέδιο / Draft

Μεικτή τεχνική σε καμβά / Mixed media on canvas, 110 x 100 cm

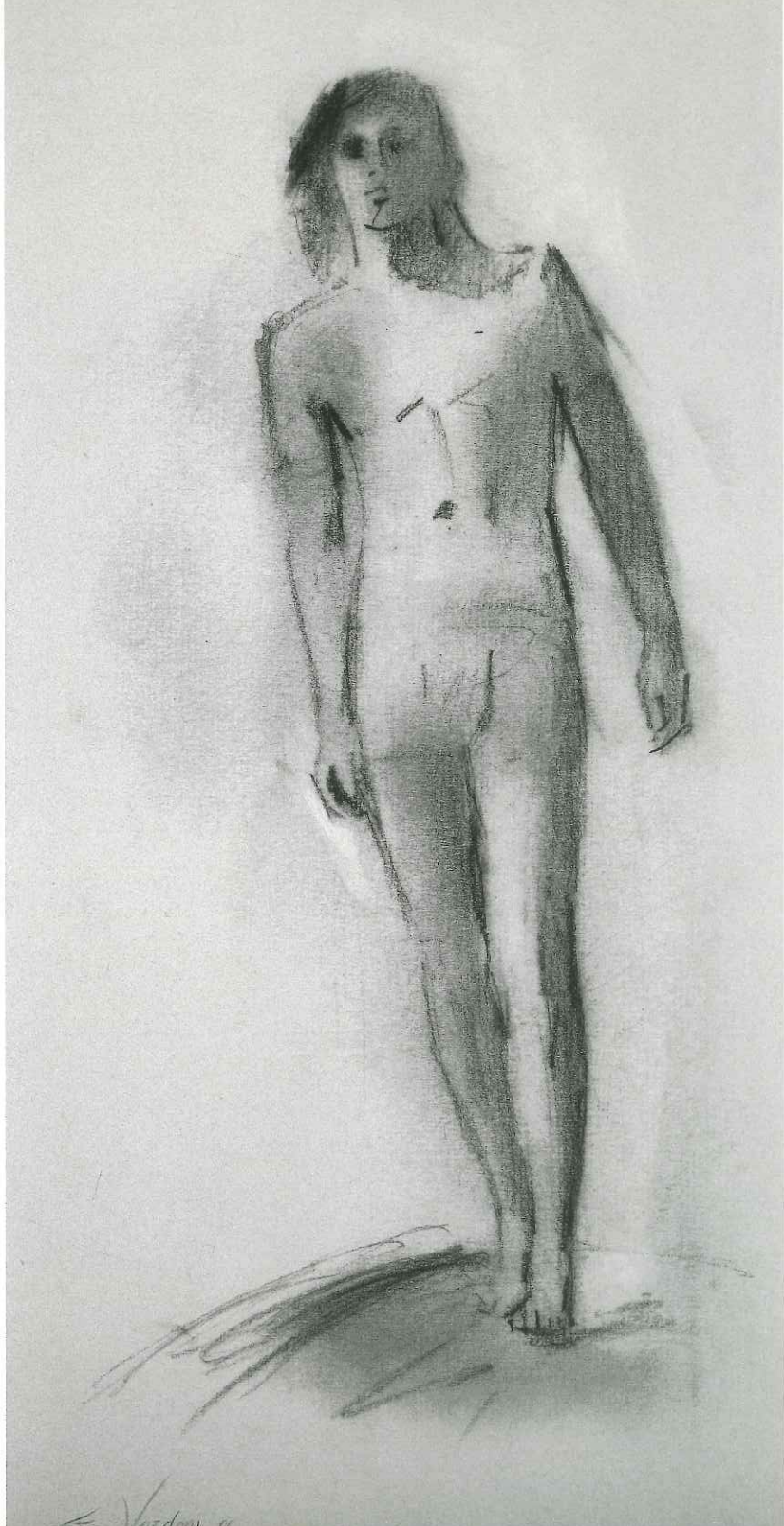

E. Vordary 06

To αγόρι
The boy

Μεικτή τεχνική σε καμβά / Mixed media on canvas, 200 x 100 cm

Μεικτή τεχνική σε κάρβό / Mixed media on canvas, 200 x 100 cm

Το χελιδόνι / The swallow

Μεικτή τεχνική σε καμβά / Mixed media on canvas, 45 x 50 cm

A moment of silence on Kifissias Avenue

If to the Infinite you want to stride
Just walk to the Finite to every side.
Goethe

In 1979 E. H. Gombrich wrote in his seminal work, "The Sense of Order": "There must be a link, then, between ease of construction and ease of perception, a link that accounts both for the tedium of monotonous patterns and for the pleasure we can obtain from more intricate constructions, from configurations which are not felt to be boringly obvious but which we can still understand as the application of underlying laws. But why should this give us pleasure? What theory of perception would be needed to make this correlation between construction and perception intelligible?

...It is clear that Hamlet's "the readiness is all" must be the motto of life: Man has often been compared with a homoeostatic device striving for equilibrium with the environment"¹.

I first saw the intent of Erietta Vordoni's sculpture installation "Sky Hunters" in piecemeal form, at the Gavalas foundry in Maroussi. Fragments of masts in white metal, interrupted by the oversize beads of an invisible abacus in sky blue. Stout ridges extended vertically, decoding a pre-history of tree-worship. Casts of swallows in cardboard boxes, awaited a free flight eastwards, glimpses of the Wall Painting of Spring. The soft cheek of a young girl, sat on the ledge at mid-day, were drawn with a steady hand, the wavy tufts of hair of an immature balancing man, an indecisive sky hunter in an elliptical orbit around his own axis. I then skimmed through the initial sketches, the first of which were truly without boundaries, the later more to scale. Sheets of metal bearing marks, aluminium shavings. Layers of matter wrought of transparencies, light whispers of paper, sliding on metal surfaces. The rest made of clouds and water.

Several weeks later, with Gombrich's phrases in mind, with the idea of man as a homeostatic device struggling for balance with its environment, I conversed with Vordoni about her sculpture and about Philothei during her childhood, the "most beautiful place" in the world, where on weekends boys and girls from the various boys' schools and girls' schools played at cops and robbers in the Town Hall square. We talked about memories of her family's stone house, with its wooden staircase, its orchard with elderly trees. The swing attached to a fig tree, which in those days could be relied upon to reach to the heavens. Once more. And then again, almost. Until the creaking ropes became a cicada's call, a rustle, a spreading silence...

I ask about the link between Painting and Sculpture in her work, about balances engendered. There is an absolute relationship, she responds: "I work with forms, with spaces, with materials. And if I sense that a specific moment of the painting procedure has concluded, it is almost a relief to turn to sculpture. I enjoy moving on to another dimension, the organic, redeeming relationship the body has with materials".

This complex relationship with materials is also present in her painting. Enquiring yet again, I gain the answer: "I deeply love marrying different materials together. Each has its own language. Metal is a hard material, often functioning as a mirror. Its relation to paper creates a different condition. By observing the relationships between materials, I can't help wondering if our very life is not a marriage of frequently contradictory elements that in the end contrive to express reality. And naturally, when the painting procedure is complete, from the moment, that is, that I have managed to construct the language, the materials are vaporised, they stop having significance, and the person viewing the work is called upon to see an entire entity".

In the next phase of our discussion, the issue of space becomes dominant. In Vordoni's paintings, defined space and the figures that inhabit it never constitute clear-cut self-determining entities: figures often rise from within the composition, at the exact moment you don't expect them to. Questioned about whether she starts with the space or the man, I gain the anticipated response: "Definitely with the space. I form a space, where not even the canvas exists. I'm interested in the transparency of plexiglas, its relationship with the warmth of velvet cloth, the rustling of paper, the

tensile strength of metal. By marrying together materials, where each has its own *raison d'être* and its own flow, a world is created within which all these elements converge. Where, often, one material slides softly to embrace another, while at other times they contrast. They therefore create a space, another canvas, where figures frequently are stirred from within and decide by themselves to arise. It is exactly the same, in a manner which is also sought after in Sculpture, to make a space as a sum of its parts".

Vordoni's basic preoccupation in "Sky Hunters" was to create a work that expressed Philothei. Philothei as a nest composed from secret gardens, Philothei as a crucial passage between suburb and city and vice versa. A work that you look at and is simultaneously very close to and very far from your regard - that is apparently on a very small scale and yet which, put together, becomes very big. At seven and a half metres the work overall is clearly seen from the highway, is quickly read by passing drivers, and yet is equally well felt from close up.

Bearing in mind the city people, leaving the suburbs, moving along the great highway, necessary notations were made to mark directionality, involvement in traffic, the choice to escape into the country. From the first notes the necessity for water arose, the desire that the element of water be reflected, to organise the energy, to define motion, to permit fluidity.

Another important issue was that of repetition, Gombrich's reassuring "sense of order", which frequently is responsible for the repetitive rhythm of patterns: in the repetition of the vertical elements, there may be a sense of indirect connection with Zoggolopoulos's sculpture composition, which marks the entrance to Psychiko... Vordoni confirms this, and points out the blue colour that occasionally interrupts the vertical masts, as a metaphorical transition of water through space and as a stairway to heaven, and our conversation leaps to the swallows in the composition.

"Swallows immediately came to my mind", she explains, "drivers, leaving the suburbs behind them, spend so much time trapped at the traffic lights, and consequently it was necessary for the sculpture to have a pulse, an energy". This led to the swallows, which promise a free flight, a limitless emigration to freedom. The material chosen to portray them, as well as the human figures is aluminium, and contains the brightness and lightness which, for Vordoni, identify optimism.

From the moment that boundaries were determined for the suburb, it became imperative to introduce a tree element into the composition. A tree trunk made of bronze, a material that is earthy, warm, tactile; a cylindrical sculpture, the colour of rust, which represents the centuries-old tree that continues to bear flower and from which water bubbles forth. On its surface there are lines, nicks: "many passers-by sit on it, thinking it is wood", Vordoni explains.

The next elements to enter the work were the children. Many schools have exits that converge here; it is a meeting spot, a place for mid-day get-togethers. And this is where the idea came from, for a young person balanced delicately on a ball, which symbolises fate, destiny. A ball in shining blue, identified equally with newness and with water. The young Sky Hunter, who has climbed on the ball, is chasing his goals, is investigating the doubtful poetics of the Highway, joyful about possibilities, dejected with the prospect of responsibility. The decisions are his to make. The girl sat on the ledge, a passer-by with positive female energy entering the work, acts in a way that breaks his isolation, communicates his presence to viewers: the ledge on which she is sitting, is in fact the only place where a passer-by can also sit, and become part of the work.

I attempt to imagine how Vordoni's work will stand the passage of time. I ask her how she imagines it will function through time. "Mainly, I wanted it to work in a friendly fashion", she responds. "I see passers-by stopping and sitting down, having a chat with the seated girl, seeking a respite from heat in the summer, wanting to live with it". On leaving I remember two verses by Goethe: "If to the Infinite you want to stride, just walk to the Finite to every side..." And I walk away, leaving behind me the "Sky Hunters" by Erietta Vordoni, as they seek out boundaries, and gallop happily to the infinite.

Iris Criticou
November 2006

Εριέττα Βορδώνη

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Αποφοίτησε με βραβείο από την ΑΣΚΤ και συνέχισε τις σπουδές της με υποτροφία στην École Nationale Supérieure des Beaux Arts στο Παρίσι, όπου το γαλλικό Υπουργείο Πολιτισμού της έχει παραχωρήσει atelier εφ' όρου ζωής. Το 1997 απέσπασε το μεγάλο βραβείο Ζωγραφικής στο Salon de Montrouge στο Παρίσι. Έχει πραγματοποιήσει 25 ατομικές και πολυάριθμες ομαδικές εκθέσεις. Έργα της έχουν εκτεθεί στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης της Νίκαιας, του Bordeaux, και του St. Etienne στη Γαλλία, στο Queens Museum, και το National Art Club της Νέας Υόρκης, στο Bergen Museum of Art and Science, Paramus, στο New Jersey, στο Εθνικό Μουσείο της Σεούλ. Επίσης στο Palazzo delle Espositione στη Ρώμη, στο Trevi Flash Art Museum του Trevi, στο Strouk Museum στη Βηρυτό και στη Πινακοθήκη Πιερίδη στην Αθηνάϊδα. Έργα της ανήκουν στην Εθνική Πινακοθήκη και σε άλλες σημαντικές δημόσιες και ιδιωτικές συλλογές. Το 2006 πραγματοποίησε την υπαίθρια γλυπτή εγκατάσταση «Κυνηγοί Ουρανών», επί της Λεωφόρου Κηφισίας, στη Φιλοθέη της Αθήνας.

Στο χυτήριο / The foundry

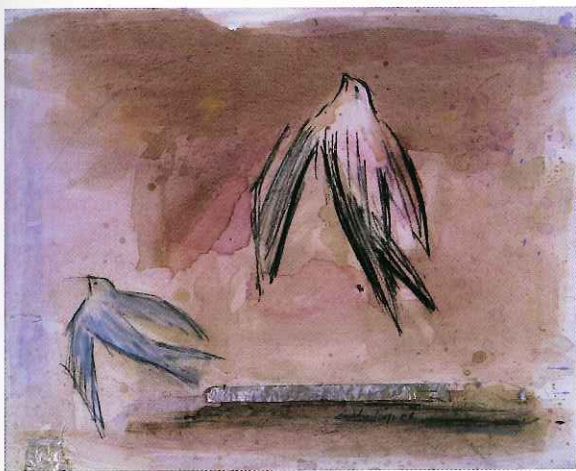

Χελιδόνια / Swallows

Μεικτή τεχνική σε καμβά / Mixed media on canvas, 45 x 50 cm each

Προσχέδιο / Draft

Μεικτή τεχνική σε μέταλλο / Mixed media on metal, 110 x 100 cm

Varesconi 85

Το έργο / The work

Γλυπτή εγκατάσταση, αλουμίνιο, μπρούτζος, νερό, γυαλί, ανοξείδωτο, γρανίτης
Installation, aluminium, bronze, water, glass, stainless steel, granite

750 x 1500 x 900 cm

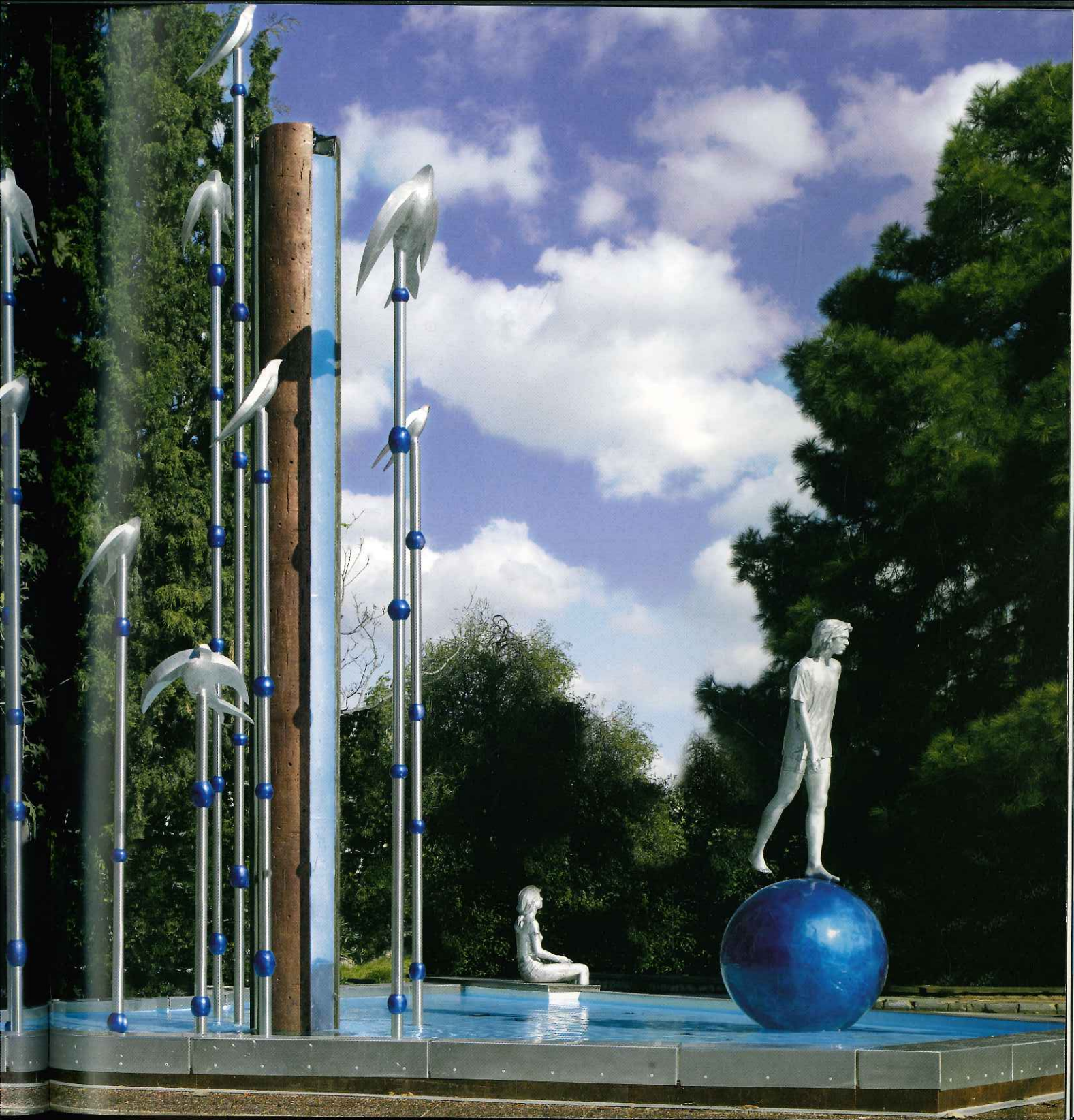

11:35 п.р. / am

2: 41 μ.μ. / pm

4: 47 μm / pm

Александр Попов
«ПЕРВЫЙ БИВАЮЩИЙ»
2000

9: 16 μ.μ. / pm

10: 27 μ.μ. / pm

“ Εύχομαι το έργο αυτό, όχι μόνο να φέρει τύχη και χαρά στους κατοίκους της Φιλοθέης και στους περαστικούς αλλά έστω και για λίγο, να γίνουμε όλοι μας κυνηγοί και κοινωνοί των προσωπικών μας ουρανών.”

“I wish for this work, not only to bring good luck and joy to both the inhabitants and the passers-by but even for a while to enable all of us to become hunters and communicants of our private skies”

Erietta Vordoni

11: 42 μ.μ. / pm

ERIETTA VORDONI

Born In Athens. Studied at the School of Fine Arts In Athens and at the Ecole Nationale Superieure des Beaux-Arts In Paris.
Lives and works In Athens and Paris.

ONE WOMAN SHOW

- 1984 2 Oct. - 3 Nov. Athens Gallery, Greece
20 Oct. - 30 Dec. I, Vorres Museum, Athens
- 1986 11 Feb. -15 Mar. K7 Gallery, Thessaloniki, Greece
23 Oct. -14 Dec. «Entropia», Queens Museum, New York
12 Oct. - 22 Nov. «Une chaise sans visiteur», Art contact, Lausanne
- 1987 8 Feb. - 3 Mar. «Way Three», Institut Francais, Thessaloniki, Greece
6 May - 8 June «Nocturnes», Staehelin Gallery, Zurich, Switzerland
16 Oct. - 8 Nov. Zygos Gallery, Washington D.C, USA
- 1988 19 Mar.- 21 Apr. Galerie Beau Lezard, Emmy Varouxaki, Paris, France
- 1989 17 Jan. - 15 Feb. Gellerle Lavignes- Bastille, Paris, France
- 1990 20 Jan. - 20 Feb. Athens Gallery, Greece
- 1991 11 Feb. - 10 Mar. «Autels au Dieu Incannu» Galerie Lavignes, Bastille, Paris
24 Sep. - 20 Oct. Galerie Ruben Forni, Brussels, Belgium
- 1992 31 Mar. - 26 May, Galerie Michaela Moller, Munich, Germany
- 1993 17 Mar. - 21 Apr. Gallery ZM, Thessaloniki, Greece
- 1994 11 Mar. - 23 Apr. «Tout pres d'ailleurs», Musee d'Art Moderne et d'Art Contemporain, Nice, Alpes Maritimes, France
- 1996 1 Mar. - 23 Mar, Athens Gallery, Greece
- 1997 1 Apr. - 10 May Galerie MANY H, Tel Aviv, Israel
- 1998 12 Mar. - 30 Apr. Galerie Boulakia, Paris, France
- 1999 20 Feb. - 30 Mar. Athens Gallery, Greece
- 2000 April, Galerie Forni, Brussels, Belgium
- 2002 4 - 30 Nov. Athinais - Pierides foundation, Athens, Greece
- 2003 5 - 30 Nov. Staehelin Gallery, Zurich, Switzerland
- 2004 Mars, «Dessin Inedits», Galerie de Dessin, Bruxelles
- 2006 7 Dec.-31 Jan. 2007, «Sky Hunters» exhibition in «Karydion Art Center», Athens

GROUP SHOWS

- 1964 «Grands et Jeunes d' Aujourd'hui», Grand Palais, Paris
5 - 25 May, National Museum of Monte Carlo
7 - 29 Sep., Galerie Berthe, Paris
- 1965 10 April - 5 May, «Les peintres grecs a Paris», Galerie Sculptures
17 Apr. - 15 May, representation of the Vorres Museum of the Museum of Science and Industry, Chicago, Illinois, USA
23 May - 8 June, «Contemporary French Pastel» National Museum of Modern Art, Seoul, Korea
5 Nov. - 10 Dec, «Les Figurations», Espace, Avant Musee Paris
- 1986 With the I. Vorres Museum
13 Feb. -16 March, at the Galerie of Hamilton, Hamilton, Ontario
27 Apr. - 25 May, Agnes Etherington Art Centre, Kingston, Ontario, Canada

- 8 -12 Sep., Russel Senate Office Bldg., Washington DC, USA
 15 Sept. - 15 Oct., Centre Culturel Hellenique, Paris
 5 Nov. - 27 Nov., Laurentian University Museum and Art Centre, Sudbury, Ontario, Canada
- 1987 25 May, «Le dessin, le pastel, l'aquarelle» Atelier Lambert, Paris with the Vorres Museum
 2 Jan. - 10 Feb., at the Swift Current National Exhibition Centre
 27 Feb. - 22 March, Moose Jaw National Exhibition Centre, Saskatchewan, Canada
 15 Apr. - 29 May, The Madrona Exposition Centre, Navaimo B.C.
 21 Jun. - 19 July, Maltweed Art Museum and Galley, Victoria,
 B.C. Canada
 20 Aug. - 20 Sept., Prairie Gallery, Grande Prairie, Alberta, Canada
 5 Nov. - 22 Nov., York University Art Gallery, Toronto
- 1988 8 - 23 March, «Air, Art, Espace», Palais de Challot, Paris
 18 - Apr. - 16 May, «Greek Paintings», Moscow, Russia
 16 Nov. - 30 Nov., «Greek Contemporary Painting», Cyprus, with the L Vorres Museum
 2 Dec. 87 - 20 Jan., 88 Gallerie Montcalm, Maison du Citoyen, Hull, Quebec
 4 Mar. - 15 April, Owens Art Gallery, Sackville, New Brunswick,
 15 Mar. - 17 April, Cultural Centre of Athens,
 The Theodore Venetsanos Collection
- 1989 12 Apr. - 20 May, Galerle Beau Lezard, Paris
 15 Sept. - 16 Oct, «L'Arena», Staehellin Gallery, Zurich, With the Vorres Museum 22 Nov. - 15 Jan 1989
 Bergen Museum or Art and Science, Paramus, New Jersey, USA
 6 Feb. - 11 March, Artspace Gallery, LOS Angeles, CA, USA
 24 Jun - 27 Aug., The Modern Museum of Art, Santa Anna, CA, USA
- 1990 8 Feb. - 31 March, Centre or Contemporary Art, Seattle, WA, USA (Museum I, Vorres)
 9 May - 5 June, Salon de Montrouge, Paris
 15 May -15 June, «Vers la Liberte», Grand Palais, Paris
- 1991 10 - 25 Feb, «Figures du Mythe, Mythe des Figures», Centre Cultural de Balleville, Paris
 14 May - 10 June, Salon de Mantrouge, Paris
 20 May -15 June, Galerie Lavignes Bastille, Paris
 6 - 16 Oct., F.I.A.C. Galerle Joachim Becker, Grand Palais, Paris
- 1992 17 Jun. - 15 July, «Forza Naturall» Galerle 5-55 Rome
 15 Sep. - 16 Oct., Galeria Juan Gualta, Palma de Mallorca
- 1994 June - July, Trevi Flash Art Museum, Trevi, Italy
 1 - 30 Aug., Art Walk, Hydra, Greece
 Oct. - Nov., Strouk Museum, Beirut - «Liberte» for the reconstruction of Beirut Lebanon
- 1995 April, May: International Biennale or Lithography, Lubliana
 15 May -15 June, «Jardins Secrets», Ivry, Paris
 14 Jul. - 17 Sep., «Jardins Secrets 2», Chateau de Taurines, France
- 1996 8 - 28 March, «Messaggeri Degli Del», Palazzo delle Esposizioni, Roma
- 1997 January, Athens Gallery
 March, Galerie Sellni, Athens
 August, Galerle Diana, Spetses, Greece
 May, Salon de Matrouge, Prix au Salon de Montrouge
 October, Thessaloniki, Capitale Culturelle de t'Europe «remmes creatrices des 5 mers»
- 1999 May, June, Galerie Sellni, Athens, «Works or Three Artists»
- 2000 March, St. Etienne Museum, France

- CNAP, France, «Acquisitions»
 May June, Athens Gallery, Summer 2000
 2001 «Thyela stl Selini», Galerie Selini, Athens
 Athens Gallery - Summer 2001
 2003 Athens Gallery
 Rarity Gallery, Myconos
 2004 Reflection from Greece, Gallery Absolute Americana, Florida
 «Agonon Polis», Summer 2004
 2005 Official Presentation of Greek Contemporary Art «Beijing»
 2006 Reflection from Greece, National Art Club, New York
 «The Image of the Olive Today», New York
 «Cow Parade», Cosmic Cow

AWARDS

- 1981 1st prize in nude and in dossier - portfolio, from School of Fine Arts In Athens
 1982 1st prize awarded by the Greek ministry of Public Works and the Greek,
 Ministry of Culture for the sculptural decoration of the underground passage
 Efesou Aglon Pantou at Sygrou Avenue, Athens
 1983 Scholarship from the Athen's Academy
 1984 Award for painting from the National Museum of Monte Carlo
 1997 Award for painting at Salon de Montrouge, Paris
 2006 «Sky Hunters», installation in Kifisias Avenue, Athens, Greece

STAGE SCENERY & COSTUME DESIGN

- 1991 Scene decoration and costume design for the theater show
 «The eyes to us please», at Marietta Rialdi experimental theatre, Athens.
 1997 Scene decoration and costume design for the theater show
 «The Great Lady of Trapezounta» by Christoforos Christofis, at Thessaloniki, Cultural Capital of Europe

WORKS OF THE ARTIST ARE EXHIBITED AT:

Museum of Modern Art, Nice, France
 Vorre' s Museum, Athens, Greece
 Queen's Museum, New York,
 Museum of Modern Art, Seoul, Korea
 National Gallery, Athens, Greece
 Museum of Monte Carlo, Monaco
 Agnelli Collection
 P. Dreyfus Collection
 F.R.A.C. Paris

Η εγκατάσταση "Κυνηοί Ουρανών" δεν θα ήταν δυνατόν να πραγματοποιηθεί χωρίς την ευγενική χορηγία των:

 attica bank

 PISCINES IDEALES
Ο υδάτινος κόσμος σας!

Jeep **CHRYSLER**

ΟΙΚ. Γ. ΚΟΡΩΝΙΑ

DROMEAS

 Heineken

ΠΑΤΣΕΑΣ

CARTECO
ARCHITECTURAL MATERIALS & DESIGN

KSB ΤΕΣΜΑ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω από καρδιάς όλους όσους συνετέλεσαν στη δημιουργία της
γλυπτής εγκατάστασης "ΚΥΝΗΓΟΙ ΟΥΡΑΝΩΝ"

Τον Αλέξη Μητρόπουλο για την επιμέλεια της κατασκευής

τον πολιτικό μηχανικό Βασίλη Δραζίνο

τον πολιτικό μηχανικό Βασίλη Κόγο από τη διεύθυνση τεχνικής υπηρεσίας Φιλοθέης

τον αρχιτέκτονα Τάσσο Τσίγγο

τον Τηλέμαχο Τσικνιά για τη στατική μελέτη

τον Πέτρο Γεωργαρίου για την βοήθεια στην κατασκευή των γλυπτών

τη Μαργαρίτα Γαβαλά και τους συνεργάτες της για τη χύτευση των έργων

το Δημήτρη Μπιρμπίλη για τις σιδηροκατασκευές

το Μιχάλη Μπούρη για τα φώτα και το video

το Σήφη Κούνδουρο για το video

την Ίριδα Κρητικού για την επιμέλεια της έκθεσης

την Κατερίνα Πετρίτσου-Murad για την οργάνωση της έκθεσης

την Αλίκη Κακουλίδου και τη Δήμητρα Βασιλάκου για την γραφιστική επιμέλεια του εντύπου

τους φωτογράφους Γιάννη Βαχαρίδη και Μπάμπη Λουιζίδη

το Στέφανο Διαμάντη (ds print) για την παραγωγή του εντύπου

τις Μαρία Ξανθάκου, Χριστίνα Καλλίτση, Σεσίλ Μαργιέλλου και Κατερίνα Τερζοπούλου

την οικογένεια Θανάση Παστηρματζή

και το Στέλιο Μπουτάρη για την ευγενική προσφορά των κρασιών "Κυρ Γιάννη"

